

پیشرفت تحصیلی و نگرش دانشجویان پرستاری در سه رویکرد متفاوت تدریس درس زبان انگلیسی

ایوب گرشاسبی*، الهام خورسند، علی تقی‌زاده

چکیده

مقدمه: نیاز به تسلط به زبان انگلیسی به عنوان زبان جهانی و هم چنین ابزاری برای دستیابی به اطلاعات علمی جدید کاملاً احساس می‌شود. بی‌شک یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر یادگیری زبان، روش تدریس است. این مطالعه با هدف بررسی تاثیر روش تدریس سنتی، تدریس تلفیقی و کلاس‌های مجازی یادگیری بر پیشرفت تحصیلی و نگرش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز انجام شد.

روش‌ها: در این مطالعه نیمه تجربی متغیر مستقل روش‌های تدریس (شامل روش تدریس سنتی، روش تدریس ترکیبی و تدریس مجازی) و دو متغیر وابسته میزان پیشرفت تحصیلی و نگرش دانشجویان نسبت به رویکردها مورد بررسی قرار گرفت. ۳۷ دانشجوی دختر رشته پرستاری در حال تحصیل در درس زبان انگلیسی، به صورت تصادفی به سه گروه تقسیم شدند. برای سنجش نگرش از پرسشنامه‌ای با ۴۵ آیتم محقق ساخته پس از تایید روایی و پایایی استفاده شد. برای تحلیل داده‌ها از آزمون تحلیل واریانس و آزمون تعقیبی توکی استفاده شد.

نتایج: نتایج نشان داد که تفاوت‌های قابل توجهی در میان روش‌های تدریس در نمرات آزمون پیشرفت تحصیلی به نفع روش تدریس ترکیبی وجود دارد. همچنین نگرش دانشجویان نسبت به روش ترکیبی در قیاس با روش‌های سنتی و مجازی مثبت‌تر بود ($P < 0/05$).

نتیجه‌گیری: با به کارگیری روش‌های تدریس ترکیبی و مجازی می‌توان میزان پیشرفت تحصیلی دانشجویان را در درس زبان انگلیسی ارتقا داد.

واژه‌های کلیدی: یادگیری الکترونیکی، رویکردهای آموزشی، روش تدریس ترکیبی، روش تدریس

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / ۱۳۹۶؛ ۱۷(۲۷): ۲۵۱ تا ۲۶۰

مقدمه

برای آموزش زبان انگلیسی، نیروهای انسانی زیادی تلاش می‌کنند و هزینه‌های زیادی برای اجرای آن صرف می‌شود و زبان‌آموزان ساعت‌ها وقت خود را صرف می‌کنند تا این زبان را یاد بگیرند؛ اما نتیجه به گونه‌ای است که اگر گفته شود اکثر زبان‌آموزان ما در نتیجه روش‌های سنتی و مرسوم در مدارس و دانشگاه‌ها حتی از ابتدایی‌ترین فرصت‌های کاربردی زبان محروم‌اند، سخنی به گزاف نیست. اکثر زبان‌آموزان حتی برای رفع نیاز از بیان یک جمله پرسشی ساده به زبان انگلیسی عاجزند(۱). طبق نظر کارشناسان روش‌های سنتی نیاز زبان‌آموزان را در مهارت‌های اساسی یادگیری زبان انگلیسی (شامل شنیدن، بیان کردن، خواندن و نوشتن) به خوبی برآورده نمی‌سازد(۲).

نیاز به تسلط به زبان انگلیسی به عنوان زبان جهانی و هم چنین ابزاری برای دستیابی به اطلاعات علمی جدید در گسترده‌های مختلف علمی کاملاً احساس می‌شود. لذا همه‌ی دست‌اندرکاران آموزش زبان مسؤلیت مهم و خطیری دارند تا شرایط مناسب برای یادگیری بهتر زبان را فراهم آورند. آنچه در این راستا باید مورد توجه قرار گیرد این است که

* نویسنده مسؤول: ایوب گرشاسبی، دانشجوی دکتری رشته برنامه ریزی درسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید بهشتی تهران، تهران، ایران. auob1001@gmail.com
الهام خورسند، کارشناس ارشد ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات، دانشگاه آزاد اسلامی بهبهان، بهبهان، ایران. (khorsandelham2020@gmail.com)، علی تقی‌زاده، کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، دبیرستان بخردیان، بهبهان، ایران. (taghizade1349@gmail.com)
تاریخ دریافت مقاله: ۹۵/۳/۱۵، تاریخ اصلاحیه: ۹۵/۹/۱۴، تاریخ پذیرش: ۹۶/۱/۱۹

که از روش تدریس ترکیبی استفاده می‌کند، می‌تواند از محیط‌های آنلاین و چهره به چهره بهره‌مند شود (۱۷). این امکان وجود دارد که روش تدریس ترکیبی (گاهی تدریس هیبریدی نیز نامیده می‌شود) که تلفیقی از آموزش‌های سنتی و آموزش الکترونیک است بتواند در بهبود یادگیری مؤثر باشد (۱۸). بورگان و ویلیانز به نقل از ناگل (Nagel) نتیجه گرفتند علاقه و انگیزه یادگیرندگان در روش تدریس ترکیبی می‌تواند افزایش یابد (۱۹). استوکی (Stockley) استدلال می‌کند که یک مزیت قابل توجه از روش تدریس ترکیبی، توانایی پاسخ‌گویی به نیازهای فردی است. یک فرد هم‌زمان با این که با سایر دانشجویان در کلاس حضور دارد، می‌تواند اطلاعات بیشتری را از طریق برنامه‌های آموزش الکترونیکی اضافی دریافت کند (۱۲).

نگرش‌های زبانی "دانش‌فراشناختی" هستند که شامل مفروضات کلی است که دانشجویان در قالب زبان آموزان در مورد زبان موردنظر، و عوامل مؤثر بر یادگیری آن زبان دارند (۲۰ تا ۲۲). دیتمار (Dittmar) ادعا می‌کند که نگرش یک جزء شناختی است که اشاره به ساختار باور افراد دارد (۲۳). این با گفته سارنوف (Sarnoff) هم‌سوست (۲۴). او نشان داد که "نگرش" برخورد و اقدامی در واکنش به وضع مطلوب یا نامطلوب یک مجموعه از اشیاء است (۲۵).

در تحقیقات انجام شده در مورد نگرش دانشجویان نسبت به روش تدریس ترکیبی، نتایج متفاوتی به دست آمده است. به عنوان مثال گراندزول (Grandzol) نگرش دانشجویان نسبت به روش تدریس ترکیبی و سنتی را مورد مطالعه قرار داد. نتایج نشان داد که تفاوت معناداری وجود ندارد (۲۶). اما نتایج مطالعه‌ای که توسط تنویر (Tanveer) برای کشف نگرش دانشجویان عمانی نسبت به ادغام آموزش الکترونیکی در آموزش زبان در کلاس درس انجام شد، نشان داد اکثر دانشجویان روش تدریس ترکیبی را ترجیح می‌دهند و فکر می‌کنند معلمان که از یادگیری الکترونیکی در کلاس درس استفاده می‌کنند،

اطلاعات و فناوری‌های ارتباطی (ICT) مانند کامپیوتر، اینترنت، چند رسانه‌ای‌ها، کلاس‌های درس مجازی، کلاس‌های درس هوشمند و غیره به طور گسترده‌ای در زمینه‌های مختلف استفاده شده است. یادگیری الکترونیکی یکی از کاربردهای این فن‌آوری‌ها است که در موقعیت‌های یادگیری و آموزشی استفاده می‌شوند (۳ تا ۱۰). با بررسی سیر تحول روش‌های تعلیم برای دست‌یابی به کیفیت‌های بالای آموزش، با مدل‌های نوینی از تعلیم مواجه می‌شویم که آمیزه‌ای از آموزش‌های سنتی و چهره به چهره و آموزش الکترونیکی و مجازی است و از آن به عنوان روش تدریس ترکیبی یاد شده است (۱۱).

از آنجا که تمایل به استفاده از یادگیری الکترونیکی در محیط‌های یادگیری و تدریس وجود دارد، جالب است که ببینیم که آیا اساس و پایه‌هایی برای تغییر از روش‌های سنتی به روش‌های فناورانه برای محیط‌های بهتر تدریس و یادگیری در آموزش زبان انگلیسی وجود دارد.

آموزش الکترونیکی یک مفهوم نسبتاً جدید است و مدتی است که برای تمام فعالیت‌های که قبلاً با عبارت "آموزش مبتنی بر کامپیوتر" عنوان می‌شدند، مورد استفاده قرار می‌گیرد، بنابراین، آموزش الکترونیکی جایگزین آموزش مبتنی بر کامپیوتر شده است (۱۲). آموزش الکترونیکی شامل استفاده از یک دستگاه کامپیوتر و یا یک وسیله الکترونیکی (به عنوان مثال یک تلفن همراه) در برخی روش‌ها و شکل‌ها برای ارائه و توسعه آموزش، مواد آموزشی و یادگیری است (۱۳). مر بیان استفاده از این روش‌های جدید را به عنوان جایگزین‌های یادگیری سنتی می‌نگرند (۱۴).

بنابراین، مفاهیم مربوط به این روش‌ها از جمله آموزش از راه دور، آموزش آنلاین، روش تدریس تلفیقی، کلاس‌های مجازی، یادگیری‌های هم‌زمان و یادگیری‌های غیر هم‌زمان به عنوان تکنیک‌های پداگوژیکی در حوزه آموزش و پرورش مطرح شده‌اند. روش تدریس ترکیبی مزایایی چون کاهش هزینه و افزایش نتیجه یادگیری را به همراه دارد (۱۵ و ۱۶).

مورگان به نقل از توماس (Thomas) ادعا می‌کند فردی

و در نهایت آزمون پیشرفت تحصیلی عینی (۴ گزینه‌ای) با ۴۰ آیتم مورد تأیید کارشناسان قرار گرفت. روایی این آزمون توسط ۴ تن از اساتید زبان خارجه دانشگاه‌های بهشتی تهران و شهید چمران تأیید شد. برای تعیین پایایی این آزمون از آلفای کرونباخ استفاده شد. آلفای کرونباخ برای این آزمون ۰/۸۷ صدم بود که نشان می‌دهد آزمون پیشرفت تحصیلی مورد نظر پایاست. به منظور مشاهده‌ی سطح دانش دانشجویان از محتوای مربوطه، از دانشجویان سه گروه خواسته شد تا به پیش‌آزمون پاسخ دهند. نمرات برای یافتن سطح پس زمینه دانشی دانشجویان، مورد بررسی قرار گرفت.

پس از دو هفته آموزش، آزمون پیشرفت تحصیلی انجام گرفت که در واقع حاوی همان سؤالات پیش‌آزمون بود که برای اندازه‌گیری میزان دانش دانشجویان اجرا شد. مقیاس اندازه‌گیری نگرش: در این پژوهش از روش کتابخانه‌ای جهت دستیابی به چارچوب نظری پژوهش و تدوین پرسشنامه مقدماتی اندازه‌گیری نگرش دانشجویان نسبت به روش تدریس زبان استفاده شد. این پرسشنامه ۴ بعد دارد: بعد اول نگرش نسبت به اهمیت روش تدریس، بعد دوم نگرش نسبت به بازده روش تدریس در یادگیری و تدریس، بعد سوم درک دانشجویان از روش تدریس و بعد چهارم توانایی روش تدریس در افزایش انگیزش دانشجویان برای یادگیری. بر اساس ادبیات پژوهش، محقق یک مقیاس پرسشنامه‌ای با ۴۵ آیتم تدوین نمود. مقیاس لیکرتی در ۵ حالت (کاملاً موافقم، موافقم، مطمئن نیستم، مخالفم، خیلی مخالفم) مورد استفاده قرار گرفت. این پرسشنامه برای بررسی روایی درونی به یک هیأت حرفه‌ای شش نفره از اساتید دانشگاه شهید بهشتی تهران و شهید چمران (دو نفر در زمینه تکنولوژی آموزشی، دو نفر در زمینه روانشناسی تربیتی و دو نفر هم در زمینه آموزش زبان) داده شد. این کارشناسان در برخی آیتم‌های مقیاس نگرش پیشنهاداتی دادند. بر اساس این پیشنهادات محقق پرسشنامه را اصلاح نمود که در نهایت پرسشنامه‌ای با یک مقیاس ۲۵ آیتمی

معلمان بهتری هستند (۲۷). این که کدام روش تدریس از نگاه دانشجویان بهتر است به علاوه میزان تأثیری که این روش‌ها بر پیشرفت تحصیلی زبان آموزان دارند می‌تواند تا حد زیادی راهنمای طراحان آموزشی برای حل مسأله یادگیری زبان انگلیسی دانشجویان قرار بگیرد. از این رو این پژوهش با هدف پاسخ به این سؤالات صورت گرفت که کدام روش تدریس می‌تواند در پیشرفت تحصیلی دانشجویان در درس زبان مؤثرتر باشد؟ و این که نگرش دانشجویان نسبت به کدام روش بهتر است؟

روش‌ها

روش پژوهش این مطالعه نیمه تجربی است. طرح تحقیق شامل طرح پیش‌آزمون- پس‌آزمون با گروه کنترل بود. در این پژوهش متغیر مستقل روش‌های تدریس (شامل رویکرد تدریس سنتی، روش تدریس ترکیبی و تدریس مجازی) و دو متغیر وابسته میزان پیشرفت تحصیلی و نگرش دانشجویان نسبت به روش تدریس زبان مورد بررسی قرار گرفت. جامعه مورد پژوهش تمام دانشجویان دختر پرستاری دانشگاه جندی شاپور (۳۷ نفر) بودند که در سال تحصیلی ۹۴-۹۳ درس زبان عمومی را می‌گذراندند. این تعداد به صورت تصادفی ساده به سه گروه انتساب شدند. گروه‌ها شامل یک گروه کنترل بود که به روش سنتی آموزش می‌دیدند و دو گروه آزمایش؛ در گروه آزمایش ۱، دانشجویان به روش ترکیبی آموزش دیدند و در گروه آزمایش ۲، دانشجویان از طریق کلاس‌های مجازی آموزش دیدند. رویکرد سنتی و ترکیبی هر کدام ۱۲ نفر و کلاس مجازی ۱۳ نفر.

دو ابزار مورد استفاده در این پژوهش عبارت بود از: یک آزمون پیشرفت تحصیلی و یک مقیاس برای اندازه‌گیری نگرش دانشجویان در مورد رویکرد آموزشی. یک آزمون عینی شامل ۴۶ پرسش برگرفته از محتوای آموزشی توسط محقق تهیه گردید. بر اساس بازخوردها و نظرات متخصصان رشته، محقق آزمون را مورد بازبینی قرار داد

برای گروه‌ها تدوین شد.

تحلیل آلفای کرونباخ برای پرسشنامه نگرش به دست آمد. همه آیت‌های پرسشنامه پایا بوده‌اند و همگی یک آلفای بالا داشتند که به ترتیب در رویکرد ترکیبی، سنتی، و مجازی، ۰/۷۶، ۰/۸۹ و ۰/۹۲ بود.

شیوه اجرا بدین صورت بود که یک مطالعه مقدماتی بر روی یک نمونه تصادفی از ده نفر از دانشجویان دختر رشته پرستاری، از یک دانشگاه دیگر که در تحقیق اصلی حضور نداشتند، صورت گرفت. دلیل این کار یافتن مشکلات یا موانع احتمالی بود که محقق و یا دانشجویان، ممکن بود در هنگام استفاده از ابزارهای تدارک دیده شده با آن رو به رو شوند. دلیل دیگر این مطالعه مقدماتی اطمینان از این بود که همه متغیر مداخله گر و یا بی‌ربطی که ممکن بود نتایج را تحت تأثیر قرار دهد، حذف شود. نرم‌افزارها و وسایل قابل استفاده مورد بررسی قرار گرفت و سپس آنهایی که مناسب بودند، انتخاب شدند.

در اجرای مطالعه اصلی، سعی شد که ملاحظات اخلاقی لازم در مطالعه صورت پذیرد. از این رو همه دانشجویان با اطلاع کامل از اهداف مطالعه داوطلبانه حضور یافتند. پس از برگزاری پیش‌آزمون هر گروه به مدت دو هفته (۶ جلسه) یک محتوای یکسان را با سه رویکرد تدریس متفاوت آموزش دیدند.

گروه سنتی: دانشجویان این گروه در محیط کلاس سنتی بودند، که به صورت متداول آموزش داده می‌شدند. این کلاس ۳ بار در هفته برگزار می‌شد. مواد آموزشی مورد استفاده در تدریس سنتی کتاب درسی، وایت برد معمولی، و ماژیک بود. روش تدریس در این جلسات به این صورت بود که دانشجویان به صورت شفاهی و بصری با گوش دادن، دیدن و تعامل با استاد به یادگیری می‌پرداختند. در واقع همان روش متداولی که استاد با سخنرانی و نوشتن بر روی وایت برد تدریس می‌کند.

آموزش ترکیبی: دانشجویان این گروه نیز ۳ جلسه در هفته آموزش می‌دیدند. رویکرد مورد استفاده در این

گروه روش تدریس ترکیبی بود. در این کلاس معلم از منابع و ابزارهای آنلاین به عنوان بخشی از آموزش کلاس روزانه استفاده می‌کرد. دانشجویان در فعالیت‌های آنلاین درگیر شده بودند و این فرصت را داشتند تا دانش خود را به نمایش بگذارند. همچنین از دانشجویان خواسته شد تا نکات مهم را یادداشت‌برداری کنند. یک مورد هوشمند با نشانگر، پروژکتور، وسایل کمکی صوتی و تصویری (شامل نقشه‌ها، نمودارها، مواد گوش دانی، نقشه‌ها و عکس‌های مختلف مرتبط با موضوع)، و اسلایدهای پاورپوینت و تکالیف، مواد آموزشی مورد استفاده در روش تدریس ترکیبی بود.

تدریس مجازی: دانشجویان این گروه ۱۳ نفر بودند. این گروه نیز ۳ جلسه در هفته بصورت آنلاین در یک کلاس مجازی و در یک زمان ثابت توافقی بین استاد و دانشجویان آموزش می‌دیدند. مواد آموزشی مورد استفاده در تدریس مجازی این گروه مواد سمعی و بصری شامل ۱۰ ویدیو، از جمله کلیپ‌های کوتاه مرتبط با درس، فعالیت‌های چند رسانه‌ای تعاملی از طریق اسکایپ، اسلاید پاورپوینت، متن نوشته شده، مواد خوانده شده با صدای بلند، و ابزارهای ارتباطی (چت روم، انجمن‌ها) بود.

پس از اجرای تدریس‌ها، از همه‌ی گروه‌ها خواسته شد تا هم به پس‌آزمون پیشرفت تحصیلی و هم به پرسشنامه نگرش پاسخ دهند.

همه‌ی اطلاعات به دست آمده از پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پرسشنامه نگرش برای تحلیل در نرم‌افزار SPSS-16 وارد شد، که در بخش یافته‌ها آمده است. در تحلیل داده از تحلیل واریانس یک راهه و آزمون تعقیبی توکی استفاده شد.

نتایج

سه دانشجو از گروه آزمایش ۱ در تجزیه و تحلیل نهایی حذف شدند. چرا که یک دانشجو در پیش‌آزمون و دو دانشجوی دیگر در پس‌آزمون حاضر نشدند. آماره‌های توصیفی سه گروه از دانشجویان که با سه

رویکرد تدریس سنتی، مجازی و ترکیبی درس زبان را یاد گرفتند، در جدول ۱ گزارش شده است.

جدول ۱: میانگین و انحراف معیار آماره‌های توصیفی سه گروه در پیش‌آزمون و پس‌آزمون پیشرفت تحصیلی

روش تدریس	میانگین و انحراف معیار	پیش‌آزمون	پس‌آزمون
تدریس سنتی	۵۳/۳۳±۲۱/۵۰	۸۳/۳۳±۱۶/۹۹	
تدریس ترکیبی	۴۵/۹۲±۲۲/۷۷	۸۰/۱۲±۱۲/۸۴	
تدریس مجازی	۴۷/۲۷±۱۹/۱۹	۵۱/۲۱±۲۰/۴۵	

نتایج آزمون تحلیل واریانس نشان داد که سه گروه در پیش‌آزمون تفاوت معناداری ندارند، نتایج تحلیل واریانس در پس‌آزمون نشان داد که بین سه گروه تفاوت معناداری وجود دارد. نتایج به دست آمده از آزمون تعقیبی (جدول ۲) پس از معناداری آزمون تحلیل واریانس نشان داد که میانگین نمرات پس‌آزمون در روش ترکیبی از میانگین روش سنتی و روش مجازی بیشتر است. ($p < 0.05$) همچنین گروه سنتی نیز از گروه مجازی میانگین بالاتری داشت و این تفاوت معنادار بود ($p < 0.05$) (جدول ۳).

جدول ۲: نتایج تحلیل واریانس یک راهه در بین سه گروه در پیش‌آزمون و پس‌آزمون پیشرفت تحصیلی

زمان	منبع اثر	SS	Df	MS	F	P
پیش‌آزمون	بین گروهی	۳۴۲/۲۷	۲	۱۷۱/۱۳	۰/۲۸	۰/۶۸
	درون گروهی	۱۲۹۲۴/۶۳	۲۹	۴۴۵/۶۸		
	کل	۱۳۲۶۶/۹	۳۱			
پس‌آزمون	بین گروهی	۶۶۲۵/۰۵	۲	۳۳۱۲/۵۲	۱۰/۸۷	۰/۰۰۱
	درون گروهی	۸۲۲۸/۲۸	۲۷	۳۰۴/۵		
	کل	۱۴۸۵۳/۲۳	۲۹			

جدول ۳: اختلاف میانگین و انحراف معیار پس‌آزمون پیشرفت تحصیلی سه روش تدریس سنتی، ترکیبی و تلفیقی

گروه‌ها (I)	گروه‌ها (J)	اختلاف میانگین‌ها (I-J)	خطای انحراف معیار	معناداری	مؤثرترین روش
سنتی	ترکیبی	۰/۲۴۵	۰/۱۰۳	۰/۰۱	ترکیبی
	مجازی	۰/۲۳۷	۰/۱۰۳	۰/۰۲۴	
ترکیبی	سنتی	۰/۲۴۵*	۰/۱۰۳	۰/۰۱	ترکیبی
	مجازی	۰/۴۸۳	۰/۱۰۳	۰/۰۰۱	
مجازی	سنتی	۰/۲۳۷*	۰/۱۰۳	۰/۰۲	ترکیبی و سنتی
	ترکیبی	۰/۴۸۳	۰/۱۰۳	۰/۰۰۱	

* تفاضل میانگین‌ها در سطح معناداری ۰/۰۵ بوده است.

اهمیت روش تدریس، بازده روش تدریس، درک از روش تدریس و توانایی روش تدریس تفاوت معناداری وجود دارد (جدول ۵).

نتایج به دست آمده از پرسشنامه نگرش دانشجویان نسبت به هر یک از روش‌های تدریس در چهار بعد بررسی شد. نتایج به دست آمده از تحلیل واریانس یک راهه در مؤلفه‌های نگرش نشان داد که بین سه گروه در مؤلفه‌های

جدول ۴: نتایج تحلیل واریانس در بین سه گروه در ابعاد مختلف نگرش نسبت به روش تدریس

منبع اثر	SS	Df	MS	F	P
اهمیت روش تدریس	۰/۹۶	۲	۰/۴۸	۵/۰۲	۰/۰۰۱
بین گروهی					
درون گروهی	۱/۱۴	۲۷	۰/۰۹۶		
کل	۲/۱۱	۲۹			
بازده روش تدریس	۲/۳۲	۲	۱/۱۶	۵/۹۹	۰/۰۰۱
بین گروهی					
درون گروهی	۲/۹۰	۲۷	۰/۱۹		
کل	۵/۲۲	۲۹			
درک از روش تدریس	۱/۱۸	۲	۰/۵۹	۶/۳۴	۰/۰۰۱
بین گروهی					
درون گروهی	۰/۸۴	۲۷	۰/۰۹۳		
کل	۲/۰۲	۲۹			
توانایی روش تدریس	۰/۰۸	۲	۰/۴۰	۳/۵۰	۰/۰۰۱
بین گروهی					
درون گروهی	۳/۰۹	۲۷	۰/۱۱		
کل	۳/۸۹	۲۹			

جدول ۵: ارجح‌ترین روش تدریس از نظر دانشجویان

ابعاد	گروه‌ها	اختلاف بین گروه‌ها	
		روش سنتی	روش مجازی
اهمیت	روش سنتی	-	۰/۶۰۴۰۴*
	روش ترکیبی	۰/۶۰۴۰۴*	-
	روش مجازی	-	-
بازده	روش سنتی	-	۰/۸۵۶۰۵*
	روش ترکیبی	۰/۸۵۶۰۵*	-
	روش مجازی	-	-
درک	روش سنتی	-	۰/۷۶۷۶۸*
	روش ترکیبی	۰/۷۶۷۶۸*	-
	روش مجازی	-	-
توانایی	روش سنتی	-	۰/۳۳۶۷۰*
	روش ترکیبی	۰/۳۳۶۷۰*	-
	روش مجازی	-	-

میان سه روش تدریس سنتی، ترکیبی و مجازی از نظر میزان پیشرفت تحصیلی دانشجویان در درس زبان انگلیسی وجود دارد؟» به این نتیجه رسید که روش آموزش ترکیبی در مقایسه با روش تدریس سنتی و مجازی باعث ارتقای پیشرفت تحصیلی درس زبان انگلیسی می‌شود. به عبارتی نمره‌های کسب شده از آزمون پیشرفت تحصیلی در گروه آموزش ترکیبی بهتر از گروه‌های سنتی و کلاس تدریس مجازی بود. این یافته با یافته‌های پژوهش‌هایی همچون پژوهش الساعی و همکاران (Al-Saai)(۲۸)؛ گومز و همکاران

نتایج آزمون تعقیبی نشان داد که در بین سه گروه در مؤلفه‌های اهمیت، بازده و درک از روش تدریس، تفاوت معناداری به نفع روش تدریس ترکیبی نسبت به دو روش سنتی و تدریس مجازی وجود دارد. در حالی که در بعد توانایی روش تدریس این تفاوت معنادار به نفع روش ترکیبی و مجازی نسبت به روش سنتی است.

بحث

این پژوهش به دنبال پاسخ به این سؤال بود که «چه تفاوتی

می‌کند. البته یک نکته در این یافته‌ها وجود دارد که کمی جای سؤال است، که نگرش دانشجویان نسبت به توانایی روش تدریس یعنی ایجاد انگیزه به طور معناداری نسبت به دو رویکرد دیگر بالاتر است، اما نتایج آن‌ها در آزمون پیشرفت تحصیلی از همه پایین‌تر بود.

چنین نتیجه‌ای ممکن است حاصل این واقعیت باشد که اگر چه دانشجویان به علت تعامل با کامپیوتر و اینترنت استفاده از این رویکرد را ترجیح می‌دهند و نگرش مثبتی نسبت به آن دارند، اما ممکن است یک مشکل وجود داشته باشد که آن می‌تواند مهارت‌های استفاده از تکنولوژی باشد. در واقع ممکن است طی یک مدت کوتاه آموزش (در این تحقیق ۲ هفته) آنها به اندازه کافی مهارت لازم را به دست نیاورده باشند و توصیه می‌شود که دانشجویان برای استفاده مؤثر از یادگیری مجازی آموزش بیش‌تری ببینند. در این راستا می‌توان محیط یادگیری الکترونیکی اشاره کرد که دانشجویان محیط‌های روش تدریس ترکیبی و مجازی را به علت تعامل بالای این محیط‌ها بین دانش‌آموز و معلم، میان خود دانشجویان و همچنین بین دانش‌آموز و محتوای آموزشی نسبت به محیط‌های سنتی و متداول ترجیح می‌دهند. این یافته با یافته‌های پژوهش تنویر در سال ۲۰۱۱؛ پژوهش واموسی و همکارانش (Vamosi) (۳۲)؛ و فالون (Falloon) مطابقت دارد که اشاره می‌کنند به این که دانش‌آموزان برای استفاده مؤثر از کلاس‌های مجازی نیازمند تمرین‌های بیش‌تری هستند. از جمله محدودیت‌های این پژوهش حضور فقط دانشجویان دختر بود. همچنین زمان تدریس به دانشجویان در این مطالعه فقط دو هفته بود و واحد آموزش دانشگاه زمان بیش‌تری برای اجرای مطالعه به محقق ندادند. بنابر این پیشنهاد می‌شود دوره تدریس در تحقیقات مربوط به بررسی تأثیر روش‌های تدریس مرتبط با یادگیری الکترونیکی افزایش یابد تا دانشجویان دانش‌آموزان به خوبی محیط آموزش و روش تدریس را درک کنند. همچنین مطالعات بعدی در این زمینه می‌تواند در دانشجویان پسر و در دروس دیگر و سطوح

(Gomez) (۲۹)؛ ایورسون و همکاران (Iverson) (۳۰)؛ چن و جونز (Chen and Jones) (۹) که نشان دادند تفاوت معناداری در نمرات دانش‌آموزان به نفع روش تدریس ترکیبی وجود ندارد؛ هم‌سو نیست.

با این حال می‌توان گفت که در محیط‌های روش تدریس ترکیبی و کلاس مجازی، دانشجویان شانس بیش‌تری برای مشارکت دارند و این خود یک بافت و زمینه اجتماعی را فراهم می‌آورد که به انگیزش و نگرش دانشجویان نسبت به یادگیری کمک می‌کند. این دلایل می‌تواند به دلیل انعطاف‌پذیری این روش، ایجاد علاقه به مطالعه، جالب کردن درس، افزایش روابط و تعاملات، توسعه مهارت‌های یادگیری مستقل، برانگیخته کردن دانشجویان و متناسب کردن آموزش با ویژگی‌های فردی باشد.

همچنین در پی پاسخ به پرسش دوم پژوهش که «نگرش دانشجویان نسبت به استفاده از این روش‌های مختلف در تدریس و یادگیری در سطح دانشگاه‌ها چگونه است؟» نگاهی به نتایج به دست آمده حاکی از این بود که تفاوت معناداری به نفع روش تدریس ترکیبی در مقایسه با روش‌های سنتی و مجازی وجود دارد. به عبارت دیگر نگرش دانش‌آموزان گروه روش تدریس ترکیبی نسبت به استفاده از این روش در قیاس با دو روش دیگر مثبت‌تر بوده است. این یافته با پژوهش‌هایی همچون پژوهش الساعی و همکاران (۲۸)؛ هیراتا و هیراتا (Hirata and Hirata) (۳۱)؛ و تنویر (Tanveer) (۳۱) هم‌سو است. این تحقیقات نشان دادند که دانش‌آموزان روش تدریس ترکیبی را بر روش‌های دیگر ترجیح می‌دهند.

با این حال در بعد توانایی روش تدریس (به معنای توانایی روش تدریس در ارتقا انگیزش دانشجویان) یادگیری مجازی و ترکیبی در دانشجویان نسبت به روش سنتی بهتر بود. به عبارتی دیگر نگرش دانشجویان نسبت به رویکرد مجازی در زمینه ارتقای انگیزه مثبت‌تر از نگرش آنها نسبت به رویکرد سنتی بوده است که این با یافته‌های تحقیق فالون (Falloon) در سال (۳۲) هم‌سو است و مطابقت

دانش ضعیف و یا تمرین کم در مورد یک روش می‌تواند برای دانشجویان مضر باشد؛ هرچند که آنها آن روش را بر دیگر روش‌ها ترجیح دهند. در نهایت با به‌کارگیری روش تدریس ترکیبی می‌توان میزان پیشرفت تحصیلی دانشجویان پرستاری را در درس زبان انگلیسی ارتقا داد و نگرش دانشجویان را بهبود بخشید.

قدردانی

در پایان از تمام دانشجویانی که در این مطالعه مشارکت داشتند قدردانی می‌کنیم. همچنین از استاد عزیز جناب دکتر محمدرضا نگاهی که در این مطالعه نهایت همکاری را داشتند، کمال قدردانی و تشکر را داریم.

مختلف تحصیلی صورت بگیرد و با یکدیگر مقایسه گردد تا راهنمای مدرسان و طراحان آموزشی قرار گیرد.

نتیجه‌گیری

نتایج این پژوهش نشان داد که تفاوت‌های قابل توجهی در میان روش‌های تدریس در نمرات آزمون پیشرفت تحصیلی به نفع روش تدریس ترکیبی وجود دارد. همچنین نگرش دانشجویان نسبت به روش ترکیبی در قیاس با روش‌های سنتی و مجازی مثبت‌تر بود. یافته‌های حاصل از این پژوهش دلالت ضمنی بر این نکته دارد که مدرسان زبان و طراحان آموزشی از روش‌های تدریسی استفاده کنند که دانشجویان آن را بر دیگر روش‌ها ترجیح می‌دهند. همچنین نکته حائز اهمیت این است که

منابع

- Behrouzi M, Amouzgar A, Alipour Y. [A Pathological Study on English Course Curriculums: High School Instructors' and Students' Insights Scrutinized]. The New Approache In Educational Management. 2014; 5(18): 125-142 [Persian]
- Ayati M, Sarani H. [Study Methods of Elementary School Teachers Selection in Education System]. Journal of Technology of Education. 2012; 7(1): 13-21. [Persian]
- Abbasi M, Ahmadi GH, Lotfi A. [A Survey of Teaching-Learning Problems of English Language at the High School Level in the City of Isfahan From Teachers' Point of View]. Research in curriculum planning. 2009; 23(22) : 141-156.[Persian]
- Pekarova I, Bitljanova V. Integrating E-Learning in Classroom Based Language Teaching at the Technical University of Liberec, Czech Republic. International Conference "ICT for Language Learning" 4th ed; 2011.
- Sandholtz JH, Ringstaff C, Dwyer DC. Student Engagement Revisited: Views from Technology-Rich Classrooms; 1994. [citd 2017 Apr 22]. available from: <https://pdfs.semanticscholar.org/5e1b/3dabf5e2b43b43bdc46711600112910e6035.pdf>
- Bates AW. Technology, Open Learning & Distance Education. New York: Routledge; 1995.
- Baylor AL, Ritchie D. What Factor Facilitates Teacher Skill, Teacher Moral & Perceived Student Learning in Technology-Using Classroom?. Computer & Education. 2002; 39(4): 395-414.
- Abrami P, Bernard R, Wade A, Schmid R, Borokhovski E, Tamin R, et al. A Review of E-Learning in Canada: A Rough Sketch of the Evidence, Gaps and Promising Directions. Canadian Journal of Learning and Technology. 2006; 32(3).
- Chen CC, Jones KT. Blended Learning vs. Traditional Classroom Settings: Assessing Effectiveness and Student Perceptions in an MBA Accounting Course. Journal of Educators Online. 2007; 4(1): 1-15.
- Stiffler DJ. A Comparison of Web-enhanced vs. Traditional Classroom Teaching in Women's Health Nurse Practitioner Education. Topics in Advanced Practice Nursing eJournal. 2008; 8(3).
- Zarey-Zavaraki E, Salehi V. [Rahnamate Amaliye Yadgiri va Tadrise Talfighi]. Tehran: Allameh Tabatabai University Press; 2009: 7-22. [Persian]
- Stockley DD. Definitions-key Human Resources and Management Terms; 2003. [citd 2017 Apr 22]. available from: <http://derekstockley.com.au/definitions.html>
- Sulcic V, Lesjak D. Blended Learning and Study Effectiveness. Issues in Information Systems. 2007; 8(1): 127-133.
- Siemens G. Connectivism: A Learning theory for the digital age. International Journal of Instructional Technology and Distance Learning. 2005; 2(1).
- Sarasin LC. Learning Style Perspectives: Impact in the Classroom. Madison, WI: Atwood pub; 1999: 85-93.
- Singh H, Reed C. A White Paper: Achieving Success with Blended Learning. Centra Software, ASTD State of the Industry Report, American Society for Training & Development; 200: 1-11.
- Thomas M. Is Online Learning Different from Traditional Learning? Education Centers; 2010. [citd 2017 Apr 22]. available from: <http://www.educationcenters.com/faq/online-education/is-online-learning-different-from-traditional-learning-112.php>

18. Osguthorpe TC, Graham RC. Blended learning environment. *Q Rev Dist Educ*. 2003; 4 (3): 227-33.
19. Nagel D. Meta-Analysis: Is Blended Learning Most Effective?. *The Journal*. 2009. [cited 2017 Apr 22]. available from: <https://thejournal.com/articles/2009/07/01/meta-analysis-is-blended-learning-most-effective.aspx>
20. Shahsavari Isfahani S, Mosallanejad L, Sobhanian S. [The effect of virtual and traditional methods on students learning and competency – based skills]. *Hormozgan Medical Journal*. 2010; 14(3): 184-190. [Persian]
21. Zolfaghari M, Negarandeh R, Ahmadi F. [The Evaluation of a Blended E-learning Program for Nursing and Midwifery Students in Tehran University of Medical Sciences]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2011; 10(4): 398-409. [Persian]
22. Victori M, Lockhart W. Enhancing Metacognition in Self-directed Language Learning. *System*. 1995; 23(2): 223-234.
23. Dittmar N. *Sociolinguistics*. London: Edward Arnold Publishers; 1976: 224-228.
24. Sarnoff I. Social Attitudes and the Resolution of Motivational Conflict. In: Jahoda M, Warren N, editors. *Attitudes*. Harmondsworth: Penguin; 1970: 89-98.
25. Eagly A, Chaiken S. *The Psychology of Attitudes*. San Diego: Harcourt Brace Jovanovich College Publishers; 1989: 211-229.
26. Grandzol J. Teaching MBA Statistics Online: A Pedagogically Sound Process Approach. *Journal of Education for Business* 79(4): 237-244.
27. Tanveer M. Integrating E-learning in Classroom-based Language Teaching: Perceptions, Challenges and Strategies. International Conference “ICT for Language Learning” 4th ed; 2011: 23-28. [cited 2017 May 5]. available from: http://www.pixel-online.net/ICT4LL2011/common/download/Paper_pdf/IEC141-252-FP-Tanveer-ICT4LL2011.pdf
28. Al-Saai A, Al-Kaabi A, Al-Muftah S. Effect of a blended E-Learning Environment on Students’ Achievement and Attitudes Toward Using E-Learning in Teaching and Learning at the University Level. *International Journal for Research in Education (IJRE)*. 2011; 29(3): 34-55.
29. Gómez I, Mercedes Rico, Emilio Hernández. [Learning English for Specific Purposes Through E-Learning Platforms]. *Reading Matrix Conference Proceedings*; 2007. [cited 2017 May 5]. available from: <http://revistas.uned.es/index.php/ried/article/view/926>. [Espanol]
30. Iverson K, Colky D, Cyboran V. E-learning Takes the Lead: An Empirical Investigation of Learner Differences in Online and Classroom Delivery. *Performance Improvement Quarterly*. 2005; 18(4): 5-18.
31. Hirata Y, Hirata Y. Japanese Students’ Attitudes Towards Hybrid Learning. *ICHL ‘08 Proceedings of the 1st International Conference on Hybrid Learning and Education*; 2008: 439-449. [cited 2017 Apr 23]. available from: <http://dl.acm.org/citation.cfm?id=1429788>
32. Vamosi A, Pierce BG, Slotkin MH. Distance Learning in an Accounting Principles Course-Student Satisfaction & Perceptions of Efficacy. *Journal of Education for Business*. 2004; 79(6): 360-366.
33. Falloon G. Exploring the Virtual Classroom: What Students Need to Know (and Teachers Should Consider). *MERLOT Journal of Online Learning and Teaching*. 2011; 7(4): 439-451.

Academic Achievement and Attitude of Nursing Students in Three Different Approaches to Teaching English

Ayoub Garshasbi¹, Elham Khorsand², Ali Taghizadeh³

Abstract

Introduction: *The need for English proficiency as an international language and the means to obtain new scientific information is highly felt. Undoubtedly, one of the most important factors affecting language learning is the teaching method. Hence, the purpose of this study was to explore the effects of traditional teaching, blended learning, and virtual education on students' achievement and their attitudes in Jondishapoor University of Medical Sciences.*

Methods: *This quasi-experimental research examined the independent variable teaching methods (traditional teaching, blended learning and virtual education) and the two dependent variables academic achievement and attitude towards the approaches. 37 nursing students taking English course were randomly divided into three groups. A researcher-made 45-item questionnaire whose validity and reliability had been confirmed was used to measure attitude. Data were analyzed using ANOVA and post-hoc Tukey test.*

Results: *Results indicated that there were significant differences among the teaching methods in the achievement test scores in favor of blended learning. In addition, students' attitudes towards the blended method was more positive compared to traditional and virtual methods ($p < 0.05$).*

Conclusion: *Blended and virtual methods of teaching can be used to enhance student's academic achievement in English learning.*

Keywords: E-learning, blended learning, pedagogical approaches, teaching method

Addresses:

1. (✉)Ph.D. Student of Curriculum Planning, Faculty of Education and Psychology, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran. Email: auob1001@gmail.com
2. 2. MA in Persian Literature, Faculty of Literature, Islamic Azad University Of Behbahan, Behbahan, Iran. Email: khorsandelham2020@gmail.com
3. 3. MA in Educational Management, Department of Education, Shahid Bekhradyan of Behbahan, Behbahan, Iran. Email: taghizade1349@gmail.com